

MA [Sem-I] NEP Jan-2025

वेळ: २ तास

गुण: ५०

सूचना. १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३. आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही एक)

१०

अ) श्रम बाजार म्हणजे काय? श्रम बाजारातील शोध सिद्धांत स्पष्ट करा.

ब) मानवी भांडवल गुंतवणुकीचे फायदे सविस्तर लिहा.

प्र.२ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही एक)

१०

अ) काम - विश्रांती यापैकी एकाची निवड व्यक्ती कशा रीतीने करते ते समवृत्ती वक्राच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.

ब) मागणी संकल्पना स्पष्ट करून मजुरांच्या मागणीतील बदलाची कारणे लिहा.

प्र.३ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही एक)

१०

अ) न्याय आणि शाश्वत वेतना संबंधी जागतिकीकृत जगात राज्याची भूमिका स्पष्ट करा.

ब) लिंगभेद आणि वेतन भिन्नता यामधील संबंध स्पष्ट करा.

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही एक)

१०

अ) औद्योगिक कामगारांना संरक्षण देण्यासाठी सरकारने केलेल्या सामाजिक सुरक्षा योजनांचा आढावा घ्या.

ब) ग्रामीण - शहरी स्थलांतराची फायदे तोटे लिहा.

प्र.५ टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

१०

अ) निर्वाह वेतन सिद्धांत

ब) श्रम बाजाराचे प्रकार

क) कंत्राटी कामगार

ड) श्रम बाजारातील लवचिकतेचे प्रकार

Time: 2 Hours

Marks: 50

instructions.

- 1) It is mandatory to solve all the questions
- 2) All questions carry equal marks.
- 3) Draw diagrams where necessary.

Q.1 Answer the following questions (any one).

- A) What is labor market? Explain the research theory in labor market
- B) Write in detail the benefits of human capital investment.

Q.2 Answer the following questions (any one).

- A) Explain how an individual chooses between work and leisure with the help of an equilibrium curve.
- B) Explain the concept of demand and write the causes of change in labour demand .

Q.3 Answer the following questions (any one).

- A) Explain the role of the state in a globalized world with regard to justice and sustainable wages.
- B) Explain the relationship between gender discrimination and wage differentials.

Q.4 Answer the following questions (any one).

- A) Review the social security schemes taken by the government to protect the industrial workers.
- B) Write the advantages and disadvantages of rural-urban migration

Q.5 Write Short note. (Any two)

- A) Subsistence wage theory
 - b) Types of labor market
 - C) Contract Labour
 - D) Types of labor market flexibility
-